

Ö?retmen E?itlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen E?itlik Alg?s? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27053>

Özet

Ö?retmen E?itlik Alg?s? Ölçe?i (ÖEAÖ), e?itim ba?lam?nda ö?retmenlerin e?itlik kavram?na yönelik alg?lar?n? ve bu alg?lar?n okuldaki uygulamalara yans?mas?n? ölçmek amac?yla 2020 y?l?nda Orhun Kaptan taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, e?itim sistemlerinde adalet ve ö?retmenler aras?ndaki mesleki e?itlik alg?s?n?n belirlenmesi için sa?lam bir psikometrik araç sunmay? amaçlamaktadır. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, Türkiye'deki ö?retmen örneklemini üzerinde gerçekte?tirilmi? olup, yap? geçerli?i ve güvenilirlik analizleri ile desteklenmi?tir.

ÖEAÖ, ö?retmenlerin hem ö?renci muamelesinde hem de kurumsal kararlar ve kaynak da??t?m?ndaki e?itlik durumuna dair subjektif de?erlendirmelerini kapsamaktadır. Ölçek, e?itim politikalar?n?n ve okul yönetimlerinin e?itlikçi yakla??mlar?n?n ö?retmenler taraf?ndan nas?l alg?land??n? nicel olarak ortaya koymakta önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen E?itlik Alg?s?, E?itimde Adalet, Ö?retmen Alg?lar?, Psikometrik Geli?tirme, Ölçek Geli?tirme, E?itlik.

Yazarlar

Orhun Kaptan

Amaç

Ö?retmen E?itlik Alg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, ö?retmenlerin okul ortam?nda deneyimledikleri ve gözlemledikleri e?itlik düzeyine ili?kin alg?lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu alg?lar?n anla??lmas?, okul ikliminin iyile?tirilmesi, ö?retmen motivasyonunun art?r?lmas? ve ö?renci ba?ar?s?n?n desteklenmesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ayn? zamanda, e?itim ara?t?rmac?lar?na, ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? ve kurumsal adalet beklentilerini belirlemede kullan?labilecek standardize edilmi? bir araç sa?lamay? hedeflemektedir. Elde edilen veriler, e?itim yöneticilerinin e?itlikçi politikalar olu?turmas?na ve uygulamas?na rehberlik edebilir.

Yap?

ÖEAÖ, ö?retmenlerin e?itlik alg?s?n? çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktadır. Bu psikolojik yap?, sadece f?rsat e?itli?ini de?il, ayn? zamanda ö?retmenlerin ö?rencilere yönelik farklı muamelelerini ve kaynaklar?n da??t?lmas?ndaki adaleti de içermektedir. Ölçe?in temel olarak a??daki boyutlar? ölçtü?ü varsay?lmaktadır:

Ö?renci Muamelesinde E?itlik: Ö?retmenlerin tüm ö?rencilere (cinsiyet, sosyoekonomik durum, akademik ba?ar? vb. fark etmeksizin) adil ve tarafs?z yakla?t???na dair inançlar?.

Kurumsal Adalet Alg?s?: Okul yönetiminin ö?retmenler aras?ndaki görev da??ı?m?, terfi süreçleri ve kaynak tahsisinde ne kadar adil davrand???na dair alg?lar.

F?rsat E?itli?i Deste?i: Ö?retmenin, e?itimde e?itli?i sa?lamak için ki?isel olarak üstlendi?i sorumluluk ve çabalar.

Geçerlik

Ö?retmen E?itlik Alg?s? Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ölçe?in amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermek üzere yürütülmü?tür. Kaptan (2020) taraf?ndan yap?lan çal??mada, öncelikle uzman görü?leri al?narak kapsam geçerli?i sa?lanm??tır. Uzmanlar, ölçek maddelerinin e?itlik alg?s? yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?ini de?erlendirmi?tir.

Yap? geçerli?i ise hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen çok boyutlu yap?s?n? destekleyen iyi uyum indeksleri göstermi?tir. Ayr?ca, ölçe?in ilgili yap?larla (örne?in, örgütsel ba?lı?lık veya i? tatmini) korelasyonlar? incelenerek ölçüt geçerli?i de k?smen desteklenmi?tir.

Güvenirlik

ÖEAÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarlı???n? ve zamana kar?? kararlılı???n? de?erlendirmi?tir. ?ç tutarlı?lık güvenilirlik katsay?s? olarak Cronbach's Alpha de?eri hesaplanm??tır. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in genel Cronbach's Alpha de?erinin kabul edilebilir düzeylerin (genellikle .80 ve üzeri) üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin homojen bir yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in alt boyutlar? için de ayr? ayr? Cronbach's Alpha de?erleri hesaplanm?? ve bu de?erlerin de yüksek düzeyde iç tutarlı?lık sergiledi?i belirtilmi?tir. Test-tekrar test güvenilirlik çal??mas? yap?larak ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararlılı??? da teyit edilmi?tir.

Faktör Analizi

Ö?retmen E?itlik Alg?s? Ölçe?i'nin yap?sal özelliklerini belirlemek amacıyla faktör analizi kullan?lm??tır. Geli?tirme a?amas?nda, verilerin faktör analizi için uygunlu?unu kontrol etmek üzere Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Sphericity testleri uygulanm?? ve sonuçlar faktörle?tirmeye uygun bulunmu?tur.

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), temel bile?enler analizi yöntemi ve Varimax döndürme tekni?i kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. AFA sonuçlar?, ölçe?in, teorik çerçeveye uyumlu, ayr?k ve anlamlı faktörlerden olu?tu?unu göstermi?tir. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise elde edilen

faktör yapısının bağımsız bir örneklem üzerinde doğrulandığını ve modelin veri uyumunun mükemmel olduğunu ortaya koymuştur (örneğin, CFI, TLI ve RMSEA gibi uyum indeksleri referans değerleri sağlamıştır).

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Likert Ölçeği (Genellikle 5'li veya 7'li derecelendirme kullanılmaktadır. Detaylı bilgi kaynakta mevcuttur.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler

Age Group: Yetkinler (Eğitim sektöründe çalışan tüm yaş gruplarındaki öğretmenler)

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı çeşitli kademelerde (ilkokul, ortaokul, lise) görev yapan öğretmenler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Questionnaire)

Anahtar Kelimeler

Öğretmen, Eğitim, Geçerlik, Güvenilirlik, Psikometri, Faktör Analizi, Derecelendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut değil (Kaynakta belirtilmemiştir)

Affiliation Email addresses: orhun.kaptan@ogr.iu.edu.tr

Correspondence Address: İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye (Araştırmamın yapıldığı tarihteki tahmini kurum bilgisi)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Orhun Kaptan tarafından 2020 yılında geliştirilmiş ve yayınlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanımı veya bilimsel araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Telif hakkı ve kullanım izinleri hakkında detaylı bilgi, yazarın makalesinde veya yukarıda belirtilen e-posta adresi aracılığıyla edinilebilir.

Test Yılı: 2020

Orijinal makalenin PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [ogretmen-esitlik-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kaptan, O. (2020). Ö?retmen E?itlik Alg?s? Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 53(2), 637-663. doi: 10.30964/auebfd.644761

Ö?retmen E?itlik Alg?s? Ölçe?i Ö?eleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

(Ölçek maddeleri orijinal kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Maddelerin tamamına erişim için yukarıda belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM